

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobců: **a) Mgr. S. K., a b) Ing. F. K.,** oba zast. JUDr. Šárkou Plocarovou Ph.D., advokátkou se sídlem Plachého 31, Plzeň, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Plzni,** se sídlem Radobyčická 465/12, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2010, č. j. ZKI-O-48/375/2009, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **J. L.,** v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 8. 2013, č. j. 30 A 18/2010 – 167,

t a k t o :

- I.** Řízení o kasační stížnosti žalobkyně a) **s e z a s t a v u j e .**
- II.** Kasační stížnost žalobce b) **s e z a m í t á .**
- III.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV.** Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobci (dále jen „stěžovatelé“) domáhali zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatelů a potvrzeno rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Plzeňský kraj, Katastrální pracoviště Sušice (dále jen „katastrální úřad“), ze dne 27. 10. 2009, č. j. OR-22/2009 – 431 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Výrokem 1) prvoinstančního rozhodnutí byl podle výsledků záznamu podrobného měření změn č. 479 opraven zakres hranice mezi pozemky p. č. 855/2, 838/9 a 838/21 v katastrální mapě pro katastrální území Hrádek u Sušice vedený z bodu 444-269 na bod 444-270, dále na bod 444-271 až na bod 414-123 tak, že z bodu 444-269 je hranice vedena přes nové body 479-2 a 479-3 na bod 414-123. Původní zakres hranice mezi body 444-270 a 455-738 byl opraven na zakres mezi body 479-2 a 455-738. Výměry pozemků se změnilo takto: p. p. č. 838/9 z 1076 m² na 1075 m², p. p. č. 838/21 z 313 m² na 347 m² a p. p. č. 855/2 z 6493 m² na 6460 m². Výrokem 2) prvoinstančního rozhodnutí nebyl změněn zakres hranice pozemku p. č. 855/2 s pozemky 838/4, 838/12, 838/3 a 849 v katastrální mapě pro katastrální území Hrádek u Sušice.

I. Vymezení věci

[2] Předmětem sporu v projednávané věci je tvrzený posun části hranice pozemku p. č. 855/2 v k. ú. Hrádek u Sušice ve vlastnictví stěžovatelů, ke kterému mělo dojít v rámci obnovy katastrálního operátu přepracováním v roce 2008 a který má být dle přesvědčení stěžovatelů napraven v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu z důvodu zřejmého omylu.

[3] Stěžovatelé nabyli pozemek p. č. 855/2 na základě kupní smlouvy ze dne 13. 11. 1999, přičemž hranice pozemku byly zaměřeny a vyznačeny v katastrální mapě geometrickým plánem č. 182-20/93, který byl vyhotoven na základě Záznamu podrobného měření změn č. 182 z roku 1993 (dále jen „ZPMZ č. 182“). V roce 2008 probíhala v katastrálním území Hrádek u Sušice obnova katastrálního operátu přepracováním, tedy analogové katastrální mapy byly stanoveným způsobem převáděny do digitální podoby. Při obnově operátu byly zjištěny některé chyby v ZPMZ č. 182, konkrétně v připojení jednak na bod podrobného polohového bodového pole č. 526, jehož poloha byla zaměněna se sousedním rohem objektu na st. p. č. 183, a jednak na orientační bod 13.1 trigonometrického bodu č. 13. Z důvodu zjištění těchto chyb byl při obnově katastrálního operátu proveden nový výpočet měření v ZPMZ č. 182 tak, aby bylo zachováno geometrické určení pozemku. Stěžovatelé neuplatnili proti obnovenému katastrálnímu operátu žádné námítky.

[4] V rámci řízení o opravě chyby v katastrálním operátu, které je předmětem přezkumu v nyní projednávané věci, bylo při podrobné kontrole katastrálním úřadem zjištěno, že při přepočtu ZPMZ č. 182 v rámci obnovy operátu došlo k chybě při výpočtu bodů č. 444-270 a č. 444-271, což způsobilo drobnou deformaci tvaru pozemku v jihozápadní části. Proto katastrální úřad přistoupil k opravě této chyby tak, že nechal vyhotovit nový Záznam podrobného měření změn č. 479 (dále jen „ZPMZ č. 479“), a nově vypočetl lomové body v této části hranic pozemku. Podle tohoto nového ZPMZ č. 479 pak byl výrokem 1) prvoinstančního rozhodnutí upraven zakres hranice mezi pozemky p. č. 855/2, p. č. 838/9 a p. č. 838/21 (jihozápadní hranice pozemku). Co se týče hranice pozemku p. č. 855/2 s pozemky 838/4, p. č. 838/12, p. č. 838/3 a p. č. 849, tedy jihovýchodní části hranice, neshledal katastrální úřad nesoulad hranice s původním geometrickým plánem č. 182/20/93 a tedy výhradu stěžovatelů stran chyb v určení této části hranice pozemku neshledal jako opodstatněnou.

[5] Krajský soud rozsudkem ze dne 24. 2. 2012, č. j. 30 A 18/2010 – 81, zrušil napadené i prvoinstanční rozhodnutí, neboť je považoval za nepřezkoumatelné. Nejvyšší správní soud (dále také „NSS“) rozsudkem ze dne 26. 9. 2012, č. j. 9 As 76/2012 – 41, rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení se závěrem, že rozhodnutí správních orgánů vydaná v obou stupních jsou přezkoumatelná.

[6] V nyní napadeném rozsudku dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná. K žalobní námitce stěžovatelů, že při promítnutí digitalizované katastrální mapy do skutečného terénu dochází k posunu hranic a zmenšení výměry jejich pozemku a že katastrální úřad nevzal v potaz, že přirozená hranice pozemku je tvořena hrází, na jejímž vrcholu vede příjezdová komunikace, krajský soud uvedl, že došlo-li k obnově operátu přepracováním, tedy způsobem, kdy se nevychází z nového vyšetření hranic jednotlivých parcel v terénu a z dosavadních katastrálních map jsou zjišťovány souřadnice všech lomových bodů hranic v dosavadním souřadnicovém systému, nevzniká nové mapové dílo, ale to dosavadní je převedeno z pevné podložky do počítačového souboru, a nemohlo tak dojít k žádnému posunu hranic z roku 1993. Skutečný stav v terénu proto nemá v takovém případě ten význam, který mu stěžovatelé přikládají.

[7] Stěžovatelé v žalobě dále namítali, že přestože byla zjištěna chyba v původní měřické dokumentaci (ZPMZ č. 182), byla tato dokumentace použita pro přepočet souřadnic lomových bodů hranice pozemku p. č. 855/2, aniž by kdokoli ověřil správnost tohoto výsledku zeměměřické činnosti. Postupem katastrálního úřadu nebylo zachováno polohové určení pozemku p. č. 855/2

a nebyla řešena připomínka stěžovatelů ohledně nesouladu mezi číselným vyjádřením hranic pozemku p. č. 855/2 po obnově operátu a skutečnou polohou lomových bodů hranice pozemku p. č. 855/2 vytyčených v roce 1993 dle ZPMZ č. 182 dochovaných v terénu. V té souvislosti stěžovatelé zpochybnili stanovení bodů pro přepočítání bodového pole (body byly zvoleny téměř v přímce, což mělo vliv na přesnost).

[8] Krajský soud vycházel ze správního spisu a konstatoval, že při obnově operátu byla zjištěna chyba ve výpočtu, a proto byl proveden nový výpočet měření v ZPMZ č. 182 tak, aby bylo zachováno geometrické určení pozemku. Žalobci žádné námitky v rámci řízení o obnově neuplatnili. Zdůraznil, že pod režim vymezený § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“), nelze podřadit jakékoliv chyby a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2013, č. j. 7 As 131/2012 – 32, který vyčerpávajícím způsobem shrnuje dosavadní judikaturu NSS ve věcech opravy chyb katastru.

[9] NSS s odkazem na svou předchozí judikaturu konstatoval: „*Ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona je nutno vykládat v tom smyslu, že se jedná o zřejmý omyl, kdy při zobrazení hranic pozemků v katastrální mapě dojde k tomu, že zakreslení v katastrální mapě není ve shodě s podklady pro zakreslení hranice. Katastrální úřad proto při posuzování toho, zda jsou zobrazení ve shodě s podklady, posuzuje pouze to, zda je takové zobrazení ve shodě s vlastnickými právy do té míry, že posuzuje zakreslení hranic v katastrální mapě s ohledem na obsah listin, které má k dispozici. (...) Pokud dojde k vytyčení hranice v souladu s nezpochybnitelnými a správnými údaji v katastru a taktó v terénu vytyčená hranice neodpovídá skutečně reálně v průběhu desítek let zaužívané hranici pozemků mezi vlastníky (např. plot), nelze tuto situaci řešit opravou katastrálního operátu. „Posunout“ vytyčenou a v katastru vyznačenou hranici do polohy, v jaké ve skutečnosti probíhá, je možno jen v případě existence a doložení příslušných právních titulů katastrálnímu úřadu, které by k takovému novému vytyčení a novému zakreslení do katastrální mapy opravňovaly (doboda vlastníků, soudní rozhodnutí civilního soudu). Pokud však dojde k vyznačení (a dle údajů v katastru k následnému vytyčení) hranice v důsledku zřejmého omylu, tedy dojde k rozporu zakreslení s obsahem podkladových listin, je na místě řízení ve věci opravy ve smyslu § 8 katastrálního zákona.“*

[10] Krajský soud tedy shrnul, že není pochyb o tom, že stran hranic pozemku p. č. 855/2 v k. ú. Hrádek u Sušice došlo v minulosti k pochybením, která ani katastrální úřady nepopírají a odvolávají se na jejich nápravu. Existují indicie, že chyb a omylů mohlo být i více a že dokumentace v operátu nemusí odpovídat skutečnému průběhu hranice. Krajský soud však neshledal, že by v uvedeném případě došlo k čemukoliv, co by se dalo podřadit pod definici „zřejmého omylu“ podané v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007 – 103. Prostor pro řešení věci proto krajský soud nevidí v rámci postupu podle § 8 katastrálního zákona, ale v občanskoprávním řízení o určení vlastnictví sporné části pozemku. Postupu dle § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona ostatně nesvědčí ani předložený posudek vypracovaný dne 17. 6. 2010 znalcem Ing. Liborem Chyňavou.

[11] K námitkám stěžovatelů uplatněným v podání ze dne 22. 1. 2013 nemohl soud přihlídnout, neboť rozšířit žalobu o další žalobní body bylo možné pouze ve lhůtě pro podání žaloby, tj. do 22. 3. 2010.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[12] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatelé kasační stížností, jejíž důvody podřazují pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Považují za stěžejní, že katastrální úřad v rámci napadeného rozhodnutí zkontroloval a přepracoval nový výpočet měření ZPMZ č. 182, který byl údajně použit v rámci digitalizace, a dále s ním pracoval v rámci vytvoření ZPMZ č. 479. Tento podklad rozhodnutí je však nepřezkoumatelný, protože dle vyjádření katastrálního úřadu byl tento

výpočet proveden „za použití vhodněji zvolených bodů“. Tuto vhodnost zvolených bodů stěžovatelé napadají, kdy je i znaleckým posudkem prokazováno, že při různě zvolených bodech dochází k rozdílnému geometrickému tvaru pozemku. Dle stěžovatelů musí být podkladem rozhodnutí státního orgánu jednoznačný podklad a nikoli podklad, který je jednou z možných eventualit.

[13] ZPMZ č. 479 navíc nebyl zkontrolován ve sporné části pozemku, a sice kontrolní výpočty prokazující dodržení přípustných odchylek byly zpracovány jen pro západní část pozemku a nikoliv jihovýchodní část. Katastrální úřad již v prvoinstančním rozhodnutí uvádí, že se Ing. K. domnívá, že je chybně proveden zákres hranice pozemku p. č. 855/2 s pozemky p. č. 838/4, 838/12, 838/3 a 849. Právě při porovnání výměry pozemku p. č. 838/4 a 838/3 s původním stavem nejsou přípustné odchylky dodrženy.

[14] Stěžovatelé se dále domnívají, že krajský soud nedostatečně posoudil samotnou věcnou správnost napadených správních rozhodnutí, zejména v souladu s doporučením NSS nepřezkoumal, zda se zjevná chyba v operátu vyskytla pouze v bodech č. 444-270 a č. 444-271. Stěžovatelé se domnívají, že ZPMZ č. 479, které vzniklo přepracováním ZPMZ č. 182, vykazuje zjevný omyl v tom, že je vyhotoveno ve třídě přesnosti 3, ačkoliv ZPMZ č. 182 má uvedeny hodnoty ve třídě přesnosti 4. Pokud dle návodu pro obnovu katastrálního operátu (metodický pokyn) platí, že bodům vypočteným z údajů původních ZPMZ v místním souřadnicovém systému se přiřadí kód kvality podle nejméně přesného bodu použitého pro výpočet, jedná se o zjevný omyl. Stejně tak je zjevným omylem i zvolení identických bodů, které jsou podkladem i pro ZPMZ 479. Za zjevný omyl lze považovat i vytvoření ZPMZ a jeho nezkontrolování se sousedními parcelami v oblasti jihozápadní hranice pozemku, kde právě u parcely č. 838/4 byly mnohonásobně překročeny povolené odchylky a zvětšena její výměra (při převodu ze zjednodušené evidence přitom došlo k rozdělení na dvě parcely č. 838/4 a č. 838/20 a tím byla kontrola ztížena).

[15] S ohledem na výše uvedené stěžovatelé navrhují, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[16] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že se plně ztotožňuje se závěry NSS uvedenými v rozsudku ze dne 26. 9. 2012, č. j. 9 As 76/2012 – 41, a i se závěry krajského soudu uvedenými v napadeném rozsudku. Z námitek stěžovatelů ohledně údajné nepřezkoumatelnosti ZPMZ č. 479 není žalovanému zřejmé, v čem by tato nepřezkoumatelnost měla spočívat. Z protokolu o výpočtech ZPMZ je seznatelné, které identické body katastrální úřad zvolil pro výpočet volného stanoviska, jakým způsobem nově určil souřadnice podrobných bodů č. 479-2 a 479-3, a jaká kritéria přesnosti byla splněna. V protokolu o výpočtech ZPMZ č. 479 je dále doloženo porovnání kontrolních oměrných, tj. vzdáleností určených ze souřadnic bodů se vzdálenostmi zaměřenými v rámci původního ZPMZ č. 182. Jedná se o porovnání vzdáleností podél jihozápadní i jihovýchodní části hranice.

[17] Za zavádějící žalovaný považuje tvrzení stěžovatelů, „že při různě zvolených identických bodech dochází k rozdílnému tvaru pozemku“. Vzhledem k tomu, že se jedná v principu o shodnostní transformaci (ať už v případě výpočtu volného stanoviska, který použil katastrální úřad, nebo v případě přímé transformace ortogonálních souřadnic, kterou použil znalec), volba identických bodů má vliv pouze na výslednou polohu, nikoli na rozměr a tvar, tj. na geometrické určení.

[18] K námitce stěžovatelů, že podkladem rozhodnutí státního orgánu nemůže být „podklad, který je jednou z možných eventualit“, žalovaný předně uvádí, že není zřejmé, jaký podklad mají stěžovatelé na mysli. Pokud se má jednat o ZPMZ č. 479, je nutné zdůraznit, že při vyhotovení tohoto ZPMZ neexistovaly žádné „možné eventualit“ ohledně volby identických bodů, neboť v tomto případě se jednalo o pouhé dopočtení dvou bodů, které byly při přepočtu ZPMZ č. 182 v rámci obnovy

katastrálního operátu opomenuty, a proto byly v ZPMZ č. 479 zcela logicky použity stejné identické body jako při předchozím výpočtu prováděném v rámci obnovy katastrálního operátu. Pokud mají stěžovatelé na mysli „možné eventuality“ v postupu při obnově katastrálního operátu, k této problematice se žalovaný v průběhu řízení již opakovaně vyjadřoval. Přesto považuje za vhodné zopakovat, že nezpochybňuje, že při výpočtech souřadnic bodů z výsledků měření má volba identických bodů nezanedbatelný vliv na výsledek. Tento jev je však zcela přirozený, neboť podstatou těchto výpočtů je transformace měřených údajů v terénu do souřadnicového systému katastrální mapy, při níž dochází k vyrovnání odchylek na identických bodech. Katastr nemovitostí musí pracovat s odchylkami, neboť je založen na podkladech různé přesnosti a nejedná se o exaktní obor.

[19] K dalším námitkám stěžovatelů, které se týkají kódu kvality podrobných bodů (třídy přesnosti), volby identických bodů a překročení odchylek ve výměře, se žalovaný již vyjadřoval, a to především ve svém vyjádření ze dne 20. 8. 2013. Vzhledem k uvedenému tak žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

K výroku I.:

[20] Podáním ze dne 16. 10. 2013, které bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno téhož dne, vzala stěžovatelka a) prostřednictvím své zástupkyně kasační stížnost výslovně zpět.

[21] V souladu s dispoziční zásadou, jíž je správní soudnictví ovládáno, navrhovatel [zde stěžovatelka a)] disponuje řízením nebo jeho předmětem, a tedy může vzít svůj návrh zcela nebo zčásti zpět, dokud o něm soud nerozhodl (srov. § 37 odst. 4 s. ř. s.). Podle § 47 písm. a) s. ř. s. vzal-li navrhovatel svůj návrh zpět, soud řízení zastaví.

[22] Vzhledem k tomu, že projev vůle, jímž došlo ke zpětvzetí kasační stížnosti stěžovatelkou a), je jednoznačný a nevzbuzuje žádné pochybnosti, Nejvyšší správní soud v souladu s § 47 písm. a) s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., řízení o kasační stížnosti zastavil.

K výroku II.:

[23] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti stěžovatele b) a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[24] Možnost účastníků řízení napadnout nové rozhodnutí krajského soudu je omezena ustanovením § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., podle něhož je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. K aplikaci tohoto ustanovení se vyslovil i Ústavní soud, který ve svém nálezu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05 (dostupné na <http://nalus.usoud.cz>), poukázal na to, že „*ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) soudního řádu správního zajišťuje, aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil*“. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nepřipustný návrh soud usnesením odmítne.

[25] Judikatura zdejšího soudu nicméně dovodila, že je kasační stížnost přípustná i v některých případech, které citované ustanovení konkrétně neuvádí, ale implicitně obsahuje. Judikatura k této otázce byla zásadně sjednocena v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165 (publ. pod č. 2365/2011 Sb. NSS), v němž rozšířený senát

uvedl: „Ze *zákažu opakované kasační stížnosti judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. výjimky, jejichž respektování znamená dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytyká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. I tyto výjimky je nutno vnímat v kontextu citovaného ustanovení, tedy tak, že námitky opakované kasační stížnosti se musí pohybovat v rámci již vysloveného právního názoru či pokynu, tj. v mezích závěrů Nejvyššího správního soudu, které v dané věci vyslovil, anebo musí směřovat ke právní otázce v první kasační stížnosti neřešené proto, že – zejména pro vadný procesní postup nebo vadu obsahu rozhodnutí krajského soudu – řešena být nemohla. Pokud by se ovšem mimo tyto výjimky přípustil stav, že v opakovaných kasačních stížnostech účastníci mohou měnit jejich rozsah a důvody mimo rámec předchozího závazného právního názoru či pokynu, zákaz opakovaného projednání věci kasačním soudem by se tím popřel.“*

[26] V nyní posuzovaném případě rozhoduje Nejvyšší správní soud za situace, kdy předchozí rozsudek krajského soudu zrušil ke kasační stížnosti žalovaného. Ve zrušujícím rozhodnutí dospěl zdejší soud k závěru, že rozhodnutí správních orgánů vydaná v obou stupních jsou plně přezkoumatelná. Zdejší soud tak krajskému soudu uložil, aby se věcně zabýval podanou žalobou, tj. aby věcně posoudil, zda žalobci prokázali, či katastrální úřad měl z listin založených ve správním spise sám zjistit, že existují další chyby v obnoveném katastrálním operátu, které lze postupem podle § 8 katastrálního zákona opravit.

[27] Nejvyšší správní soud konstatuje, že námitky v nyní podané kasační stížnosti směřují především do posouzení věcné správnosti napadených správních rozhodnutí. Kasační stížnost směřuje do otázek neřešených v předchozím rozhodnutí zdejšího soudu. Kasační stížnost je tedy s výjimkou některých námitek (o těch podrobněji dále) přípustná.

[28] Nejvyšší správní soud následně přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele b) není důvodná.

[29] V žalobě stěžovatel b) namítal, že „*zvolené body pro přepočít bodového pole byly zvoleny prakticky v přímce, což samo má vliv na nedostatečnou přesnost.*“ V podání ze dne 22. 1. 2013 stěžovatel tuto námitku doplnil v tom smyslu, že identické body byly zvoleny nevhodně a nesplňují kritéria pro výpočet volného stanoviska, neboť jsou v jednom směru a nepokrývají celé bodové pole. V kasační stížnosti uvádí, že ZPMZ č. 479 je jakožto podklad rozhodnutí správních orgánů nepřezkoumatelný, neboť výpočet byl proveden „*za použití vhodnější zvolených bodů*“.

[30] Kasační námitky zůstávají v rovině subjektivních, ničím nepodložených tvrzení. Jaká zákonná ustanovení správní orgány porušily z kasačních námitek dovodit nelze. Z průběhu dosavadního řízení je zřejmé, že stěžovatel b) je nespokojen se zakreslenou hranicí parcely č. 855/2 v katastrálním území Hrádek Sušice. Tvrdí, že k posunu hranice došlo v rámci obnovy katastrálního operátu, a to z důvodu zřejmého omylu. Uvádí, že v důsledku této chyby došlo k posunutí příjezdové komunikace, vjezdu na pozemek, oplocení a hráze na sousední pozemky.

[31] Dle zjištění katastrálního úřadu geometrické určení hranic sporného pozemku odpovídá údajům v geometrickém plánu č. 182-20/93. Vlastník sousedního pozemku (osoba zúčastněná na řízení) jakékoliv posunutí hranice popírá, naopak uvádí, že sporná hranice pozemku byla stěžovateli vždy respektována, a to až do okamžiku, kdy si požádal o stavební povolení stavby rekreačního domku ve vzdálenosti cca 2 m od hranice pozemku p.č. 855/2.

[32] Při obnově katastrálního operátu digitalizací dochází k převedení dosavadního souboru geodetických informací do digitální podoby s využitím stávajících údajů katastru, žádné nové zjišťování hranic pozemků se však neprovádí. Obnovený soubor geodetických informací se vytváří přepracováním stávajících údajů do katastru o geometrickém a polohovém určení do číselné podoby digitální katastrální mapy, aniž by se provádělo nové zjišťování a zaměření hranic v terénu. Proti výslednému zobrazení hranice v obnoveném katastrálním operátu mohou vlastníci uplatnit námitky, což se v projednávané věci nestalo.

[33] Prostřednictvím institutu opravy chyb v katastru nemovitostí nelze zakládat, měnit či rušit vlastnická a jiná věcná práva k nemovitostem. To je nutné dovodit z § 8 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 5 odst. 7 katastrálního zákona, podle nějž právní vztahy nemohou být dotčeny revizí údajů katastru, opravou chyb v katastrálním operátu ani obnovou katastrálního operátu, pokud jejich změna není doložena listinou. Provedením opravy zápisu se tedy skutečný právní vztah k nemovitosti nemění; ten lze změnit jen na základě příslušné listiny. Samotná poloha hranic pozemku v terénu nemůže být důvodem pro provedení nového geometrického a polohového určení v katastru, nejsou-li doloženy příslušné listiny.

[34] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu slouží institut opravy chyb v katastrálním operátu k uvedení údajů v katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin. Mění se jím evidované údaje, aniž by se tak mohlo založit či pozbyt vlastnické či jiné právo k nemovitosti - to plyne i z § 5 odst. 7 katastrálního zákona. Opravou má být pouze dosaženo souladu mezi evidovanými a skutečnými údaji, a to bez ohledu na to, zda původní zápis byl podložen rozhodnutím o vkladu, či se jednalo o záznam údajů o právních vztazích plynoucích z rozhodnutí jiných orgánů nebo z listin právní vztahy osvědčujících. Jinými slovy opravou chyby dochází pouze k dodatečnému nahrazení údaje chybně evidovaného v katastrálním operátu údajem z hlediska právní úpravy katastru nemovitostí správným, tedy takovým údajem, který je v souladu s listinami založeným ve sbírce listin. Jiné nesprávnosti obsažené v údajích katastru nemovitostí, na které nelze vztáhnout výše uvedené, nelze považovat za chyby podle katastrálního zákona. V případě takových nesprávností aplikace institutu opravy chyb v katastrálním operátu dle § 8 katastrálního zákona nepřipadá v úvahu (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 8. 2006, č. j. 2 As 58/2005 – 125, publ. pod č. 986/2006 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 25. 2. 2011, č. j. 5 As 88/2009 – 75).

[35] Stěžovatel b) se v kasační stížnosti dovolává opravy chyby z důvodu zřejmého omylu, v čem konkrétně tento omyl spatřuje, v průběhu řízení mění.

[36] Pojem „zřejmý omyl“ byl již několikrát vyložen. V této souvislosti lze zejména odkázat na rozsudek ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007 – 103, publ. pod č. 2098/2010 Sb. NSS, dle kterého je tento pojem potřeba „*vykládat vždy v souvislosti s konkrétním případem. Obecně sem lze zařadit jak omyl týkající se skutkových okolností (error facti - zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině či např. i opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsažený) tak omyl právní (error iuris - např. zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené katastrálním zákonem). Tento omyl bude přitom pravidelně způsoben činností pracovníka katastru. Omyl je totiž charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem (např. změnu právní úpravy zápisů do katastru, či zničení katastrálního operátu v důsledku požáru či povodně: zde nelze rozpor se skutečným stavem napravit opravou zřejmého omylu, nýbrž cestou revize či obnovy katastrálního operátu).*“ V rozsudku ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008 - 134, pak NSS zdůraznil, že „*oprava chyby v katastru nemovitostí nemůže zakládat, měnit či rušit vlastnická a jiná věcná práva k nemovitostem. (...) Provedením opravy zápisu se tedy skutečný právní vztah k nemovitosti nemění; ten lze změnit jen na základě příslušné listiny. Dále je nutné vzít v potaz, že omyl musí být podle § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona zřejmý - katastrální úřad tedy nemůže přistoupit k opravě chyby, která je nejasná nebo sporná.*“ V rozsudku ze dne 13. 3. 2013,

č. j. 7 As 187/2012 - 31, dále zdůraznil, že „*omyl ve smyslu ust. § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona musí být zřejmý, tj. jednoznačně seznatelný. Postupem podle ust. § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona nelze napravit jakýkoliv nesoulad mezi evidovanými údaji a skutečností. Pokud subjekt namítá existenci chyby, která je nejasná nebo sporná, může se ochrany svých práv domoci především u civilních soudů, například cestou žaloby na určení existence jím tvrzeného práva (§ 80 písm. c) o. s. ř.*“

[37] Řízení o opravě chyb tedy slouží pouze k tomu, aby byly odstraněny chyby vzniklé v důsledku „lidského selhání“ při převádění dosavadních údajů do digitální mapy. V této souvislosti mohou být namítány např. chyby ve výpočtech, nedodržení přípustných odchylek, či převzetí prvotních údajů z nesprávných evidencí. Pokud je namítána existence chyby, která je nejasná nebo sporná, může být ochrana poskytnuta především civilními soudy, například cestou žaloby na určení existence tvrzeného práva [§ 80 písm. c) o. s. ř.]. Závěr o tom, že tvrzená chyba v údajích evidovaných v katastru nemovitostí není zřejmým omylem, tedy sám o sobě nemůže být považován za odmítnutí spravedlnosti. Spor o vlastnické právo nemá pravomoc řešit žalovaný správní orgán, a už vůbec ne v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu.

[38] Námitky, dle kterých nejsou při porovnání výměry pozemků p. č. 838/4 a 838/3 s původním stavem přípustné odchylky dodrženy, a ZPMZ č. 479 vykazuje zjevný omyl např. v tom, že je vyhotoveno ve třídě přesnosti 3, ačkoliv ZPMZ č. 182 má uvedeny hodnoty ve třídě přesnosti 4, byly v řízení před krajským soudem poprvé uplatněny až v podání ze dne 22. 1. 2013, tedy více než 2 roky a 10 měsíců po uplynutí lhůty pro podání žaloby a neměly žádný předobraz v podané žalobě. Obdobné platí i pro námitky, že zvolené identické body nesplňují požadavky dle § 70 odst. 2 katastrální vyhlášky a že identické body č. 414-117 a 415-72 již od roku 2001 neexistují, které byly poprvé uplatněny také až v podání ze dne 22. 1. 2013. Krajský soud se tedy zcela správně těmito námitkami s odkazem na § 71 odst. 2 s. ř. s. nezabýval a nemůže se těmito námitkami zabývat ani Nejvyšší správní soud.

[39] Nelze přisvědčit ani tvrzené nepřezkoumatelnosti ZPMZ č. 479. Tento záznam podrobného měření změn je založen ve správním spisu, včetně protokolu o výpočtech. Celý postup správního orgánu je zde podrobně popsán včetně kritérií přesnosti. Je zřejmé, jaké identické body byly správním orgánem pro výpočet zvoleny, i to jakým způsobem byly nově určeny souřadnice příslušných bodů. Pouhý nesouhlas stěžovatele b) s tímto postupem, vyjádřený navíc až v kasační stížnosti, nepřezkoumatelnost tohoto podkladu nezpůsobuje.

[40] Závěry posudku vypracovaného Ing. Liborem Chyňavou kasační argumentaci také nesvědčí. Znalec vycházel ze zaměření skutečného stavu v terénu, což katastrální úřad při obnově katastrálního operátu přepracováním nemohl (srov. např. předchozí rozsudek NSS v nyní projednávané věci, kde zdejší soud uvedl následující: „*Podle ustanovení § 15 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, se při obnově katastrálního operátu přepracováním převádí katastrální mapa z grafické formy do formy grafického počítačového souboru. Na rozdíl od obnovy katastrálního operátu novým mapováním se při obnově katastrálního operátu přepracováním nevychází z nového vyšetření hranic jednotlivých parcel v terénu. Z dosavadních katastrálních map jsou zjišťovány souřadnice všech lomových bodů hranic v dosavadním souřadnicovém systému. Při přepracování katastrálního operátu tak fakticky nevzniká nové mapové dílo, ale dosavadní mapové dílo je převedeno z pevné podložky do počítačového souboru.*“). Pro výpočet souřadnic bodů pomocí metody shodnostní transformace pak znalec zvolil 5 identických bodů (2 z těchto identických bodů se přitom shodují s identickými body zvolenými katastrálním úřadem). Znalec se však nijak nevyjadřoval k vhodnosti či nevhodnosti identických bodů zvolených katastrálním úřadem. Ze znaleckého posudku tedy nelze nikterak dovozovat, že by při zvolení identických bodů katastrálním úřadem došlo ke zřejmému omylu. Posudek zvolené body žádným způsobem nezpochybňuje.

[41] Katastrálním úřadem byly použity takové identické body, které měl z dosavadních podkladů k dispozici a které zajistily zachování geometrického určení příslušného pozemku v rámci mezních odchylek stanovených katastrální vyhláškou a katastrálním zákonem.

[42] Námitka, že ZPMZ č. 479 nebyl zkontrolován ve sporné části pozemku a že kontrolní výpočty prokazující dodržení přípustných odchylek byly zpracovány jen pro západní část pozemku a nikoliv jihovýchodní část, byla poprvé uplatněna až v kasační stížnosti. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. jde o nepřípustné novum, kterým se Nejvyšší správní soud věcně zabývat nemůže, neboť takové námitky nebyly předmětem soudního přezkumu v řízení před krajským soudem.

IV. Závěr

[43] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka a) vzala podanou kasační stížnost zpět, zastavil Nejvyšší správní soud výrokem I. tohoto rozsudku v souladu s § 47 písm. a) s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., řízení o její kasační stížnosti. Kasační stížnost podanou stěžovatelem b) Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[44] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatelky a) je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno. O nákladech řízení kasační stížnosti stěžovatele b) rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel b), který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

[45] Výrok o náhradě nákladů řízení v případě osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Protože soud v dané věci osobě zúčastněné na řízení žádné povinnosti neuložil, rozhodl tak, že tato osoba nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. června 2014

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu